

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Odbor za kulturo in izobraževanje

ZAČASNO
2005/0268(CNS)(CNS)

28.2.2006

*

OSNUTEK POROČILA

o predlogu Sklepa Sveta o sklenitvi Konvencije Unesca o zaščiti in
spodbujanju raznolikosti kulturnega izražanja
(5099/1/06 – KOM(2005)0678 – C6-0025/2006 – 2005/0268(CNS))

Odbor za kulturo in izobraževanje

Poročevalka: Christa Prets

Oznake postopkov

- * Postopek posvetovanja
večina oddanih glasov
- **I Postopek sodelovanja (prva obravnava)
večina oddanih glasov
- **II Postopek sodelovanja (druga obravnava)
večina oddanih glasov za odobritev skupnega stališča
absolutna večina poslancev Parlamenta za zavrnitev ali
spremembo skupnega stališča
- *** Postopek privolitve
absolutna večina poslancev Parlamenta, razen v primerih,
navedenih v členih 105, 107, 161 in 300 Pogodbe ES in členu 7
Pogodbe EU
- ***I Postopek soodločanja (prva obravnava)
večina oddanih glasov
- ***II Postopek soodločanja (druga obravnava)
večina oddanih glasov za odobritev skupnega stališča
absolutna večina poslancev Parlamenta za zavrnitev ali
spremembo skupnega stališča
- ***III Postopek soodločanja (tretja obravnava)
večina oddanih glasov za odobritev skupnega besedila

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki jo predlaga Komisija.)

Spremembe zakonodajnega besedila

Pri spremembah, ki jih predlaga Parlament, je spremenjeno besedilo označeno s ***krepikim poševnim tiskom***. Besedilo, zapisano v *navadnem poševnem tisku*, označuje tehničnim službam namenjeni del zakonodajnega besedila s predlaganimi popravki, ki se upoštevajo pri pripravi končnega besedila (na primer, očitne napake ali izpustitve v zadevni jezikovni različici). O teh popravkih odločajo pristojne tehnične službe.

VSEBINA

	Stran
OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	6
OBRAZLOŽITEV.....	7

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

**o predlogu Sklepa Sveta o sklenitvi Konvencije Unesca o zaščiti in spodbujanju raznolikosti kulturnega izražanja
(5099/1/06 – KOM(2005)0678 – C6-0025/2006 – 2005/0268(CNS)(CNS))**

(Postopek posvetovanja)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Sklepa Sveta (KOM(2005)0678)¹,
 - ob upoštevanju Konvencije Unesca o zaščiti in spodbujanju raznolikosti kulturnega izražanja, ki je bila sprejeta na splošni konferenci Unesca 20. oktobra 2005 v Parizu, (5099/1/06),
 - ob upoštevanju prvega pododstavka člena 300(2) ter členov 89, 133, 151, 181 in 181 a Pogodbe ES,
 - ob upoštevanju prvega pododstavka člena 300(3) Pogodbe ES, v skladu s katerim se je Svet posvetoval s Parlamentom (C6-0025/2006),
 - ob upoštevanju členov 51 in 83(7) svojega poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje,
1. odobri sklenitev Konvencije Unesca o zaščiti in spodbujanju raznolikosti kulturnega izražanja;
 2. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic ter Unescu.

¹ UL C, str. ...

OBRAZLOŽITEV

Evropski parlament in Konvencija Unesca

V svoji resoluciji z dne 14. januarja 2004, ki se nanaša na 'ohranjanje in spodbujanje raznolikosti kulturnega izražanja: vloga evropskih regij in mednarodnih organizacij, kot sta Unesco in Svet Evrope', in v svoji resoluciji z dne 14. aprila 2005 o 'prizadevanjih za Konvencijo o zaščiti raznolikosti kulturnih vsebin in umetniškega izražanja', je Evropski parlament menil, da je bistvenega pomena priznati kulturno raznolikost v okviru mednarodne zakonodaje, in to s sprejetjem Konvencije Unesca, in prizadevno branil dvojno naravo – kulturno in gospodarsko – kulturnega blaga in storitev.

Evropski parlament je pozdravil pozneje sprejet sklep Sveta, da Evropsko komisijo pooblasti za pogajanja z Unescom v imenu Evropske skupnosti. Komisiji in Svetu je tudi čestital za izpolnitev mandata, saj je to Komisiji omogočilo, da se v imenu Evropske skupnosti in 25 držav članic pogaja o Konvenciji in pospeši napredek pogajanj v svetovnem merilu.

Odbor za kulturo je ob več priložnostih preučil napredek pogajanj in uspešno vlogo Komisije pri tem ter tudi pozval k hitri ratifikaciji s strani EU in držav članic.

Etape v obravnavi Konvencije

Sedanja konvencija je rezultat dolgotrajnega procesa zorenja in ostrih pogajanj. S stališča Evropske skupnosti je vredno opozoriti na najpomembnejše korake, ki so pripeljali do te točke.

1. Unescova Splošna deklaracija o kulturni raznolikosti, sprejeta 2. novembra 2001,
2. srečanja neodvisnih strokovnjakov v času od decembra 2003 do maja 2004 s ciljem, da bi oblikovali prvi predosnutek Konvencije,
3. vrsta medvladnih srečanj, od septembra 2004 dalje, da bi dokončno oblikovali predosnutek Konvencije in poročila,
4. Sklep Sveta z dne 16. novembra 2004, da pooblasti Komisijo za pogajanja v imenu Skupnosti o tistih delih Unescovega osnutka besedila, ki je v pristojnosti Skupnosti,
5. Konvencija je bila sprejeta med Splošno konferenco Unesca 20. oktobra 2005 v Parizu .

Nov inštrument mednarodne zakonodaje

Konvencija Unesca ima za cilj spodbujanje in zaščito raznolikosti kulturnih vsebin in umetniškega izražanja, obenem pa teži k temu, da bi olajšala razvoj in sprejetje kulturne politike in ustreznih ukrepov, ki bi ščitili in spodbujali raznolikost kulturnega izražanja, in tudi, da bi spodbujala širše mednarodne kulturne izmenjave.

Konvencija na mednarodni ravni vzpostavlja priznavanje suverene pravice držav in vlad do oblikovanja in izvajanja takšne kulturne politike, ki bo omogočala razvoj njihovih lastnih

kulturnih področij.

Konvencija priznava, da kulturno raznolikost krepi prost pretok idej, in znova potrjuje pomen svobode razmišljanja in raznolikosti sredstev javnega obveščanja. Priznava pravico državam, da sprejmejo politiko avdiovizualnih sredstev in pospešujejo industrijo na tem področju. Ponovno potrjuje velik pomen, ki jih imajo javne storitve radiodifuzije za kulturno raznolikost in pluralizem sredstev javnega obveščanja.

Poudarja povezave med kulturo, razvojem in dialogom ter ustvarja inovativno podlago za mednarodno sodelovanje v širšem kontekstu trajnostnega razvoja.

S tem ko prepoznava posebno naravo kulturnega blaga in storitev kot nosilcev vrednot in identitete, Konvencija potrjuje, da ti presegajo svojo komercialno razsežnost, in s tem upravičujejo obstoj domače in mednarodne kulturne politike.

S tem v zvezi je treba poudariti, da se Konvencija ne podreja drugim pogodbam ali mednarodnim sporazumom, temveč jih dopolnjuje, s tem ko zahteva da pogajalske in/ali pogodbene strani upoštevajo cilje kulturne raznolikosti.

Konvencija bo služila tudi kot mednarodni forum za razpravo o izzivih v zvezi z raznolikostjo kulturnega izražanja in občutljivim sektorjem kulturne politike, ki jo podpira, postopoma pa bo postala vzvod sodelovanja z državami, ki si prizadevajo na svojem ozemlju razvijati trajnostne kulturne dejavnosti.

Postopek ratifikacije in začetek veljavnosti

Konvencija bo stopila v veljavo tri mesece po tem, ko jo bo ratificiralo 30 držav pogodbenic.

Poročevalec meni, da je potrebno poudariti, kako bo hitra ratifikacija s strani velikega števila pogodbenic omogočila, da bo Konvencija postala učinkovita in bo dobila ustrezno mesto v mednarodni pravni ureditvi, s tem pa bodo priznani tudi njeni cilji in sredstva, kako jih doseči.

Čimprejšnja ratifikacija Konvencije Unesca s strani Evropske skupnosti in njenih 25 držav članic ne bi le zagotovila začetka njene veljavnosti, temveč bi predstavljala tudi pomembno sporočilo o tem, kako zelo je Evropa predana kulturni raznolikosti.

V tem smislu poročevalec čestita Evropski komisiji, da je 21. decembra 2005 (dva meseca po sprejetju Konvencije na Splošni konferenci Unesca) sprejela sedanji predlog sklepa Sveta in s tem odprla pot ratifikaciji s strani Skupnosti.

Odobritev Konvencije s strani Evropske skupnosti bi bilo treba razumeti kot poziv državam članicam, naj pohitijo s svojimi lastnimi postopki ratifikacije.

Zaradi odločitve Sveta, da bo Konvencija Unesca sklenjena v času seje Sveta za kulturo in izobraževanje 18. maja 2006, poročevalec poudarja pomen podpore in spodbude hitri ratifikaciji Konvencije znotraj držav članic, in s tem v zvezi nujno poziva avstrijsko predsedstvo in Komisijo, naj države članice k temu dejavno spodbujata.

Poročevalec meni, da je prav tako pomembno, da evropske institucije in države članice dejavno spodbujajo tretje države k ratifikaciji Konvencije; namreč, če bi k njej pristopilo zadostno število držav pogodbenic, bi ta postala pomemben mednarodni inštrument.

Skupna ratifikacija s strani Evropske skupnosti in držav članic

Zahteva se skupna ratifikacija Konvencije s strani Evropske skupnosti in držav članic.

Konvencija v členu 27 namreč predvideva možnost, da Evropska skupnost postane njena pogodbenica in ima dejavno vlogo v organih Konvencije, zlasti v Konferenci pogodbenic, določeni v členu 22 Konvencije.

Člen 26 Konvencije pojasnjuje, da jo morajo države članice ratificirati, sprejeti, odobriti ali k njej pristopiti, in to v skladu z njihovimi zadevnimi ustavnimi postopki.

Evropska unija je v okviru Unesca nastopila enotno

Treba je poudariti, da so o Konvenciji potekala skupna pogajanja Komisije v imenu Skupnosti in predsedstva Sveta v imenu držav članic in da je Evropska skupnost v okviru Unesca prvič nastopila enotno, hitra ratifikacija znotraj EU pa naj bi bila logično nadaljevanje intenzivne vključenosti Skupnosti v pogajanja in konkreten pokazatelj želje Evropske unije po spodbujanju načela kulturne raznolikosti na mednarodni ravni.

Vpliv Konvencije na ravni Evropske unije

Konvencija, prva takšne vrste v mednarodnih odnosih, predstavlja osnovo za upravljanje na področjih kulture v svetovnem merilu in bo z različnih vidikov vplivala na pravni red Skupnosti.

Še posebej se bo dotaknila zadev, povezanih s trgovinsko politiko, prostim pretokom ljudi ter blaga in storitev znotraj Evropske unije, politike avdiovizualnih sredstev in sredstev javnega obveščanja (še posebej direktive 'Televizija brez meja' in programa Media) in razvojne politike.

Še posebej glede na mednarodne sporazume poročevalec poziva Evropsko skupnost, naj ne liberalizira avdiovizualnih in kulturnih storitev, ampak naj se drži posebne pristojnosti, ki ji jo je dodelil Svet v letu 1999: "Unija si bo v času naslednjih pogajanj Svetovne trgovinske organizacije in tudi Urugvajskega kroga prizadevala zagotoviti možnost, da Skupnost in njene države članice ohranijo in razvijajo svojo kulturno in avdiovizualno politiko in s tem zaščitijo svojo kulturno raznolikost."

Izvajanje Konvencije

Evropski parlament bo zelo pozorno spremljal, kako Evropska skupnost in države članice izvajajo Unescovo Konvencijo.

Poročevalec zelo poudarja, da je pozorno spremljanje izvajanja Konvencije s strani vlad, držav podpisnic in civilne družbe potrebno in nadvse pomembno, in spodbuja Komisijo, naj

vzpostavi postopek spremljanja izvajanja Konvencije v sodelovanju z Evropskim parlamentom.

Poročevalec posebej poudarja pomembno vlogo, ki jo ima civilna družba pri zaščiti in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov. Spodbuja dejavno sodelovanje civilne družbe v prizadevanjih za izpolnitev ciljev te Konvencije.

Na koncu poročevalec še poziva Svet in Komisijo, naj Evropski parlament polno vključi in ga obvešča o vseh ukrepih, ki bi jih bilo v prihodnje treba sprejeti v zvezi z Unescovo konvencijo.